

Nr 6.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 juli 1947 (nr 511) om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer.

Genom en den 29 mars 1950 dagtecknad, till utrikesutskottet hänvisad proposition, nr 191, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda utdrag av protokoll förda i statsrådet och i lagrådet föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 juli 1947 (nr 511) om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer.

I fråga om lagförslagens text får utskottet hänvisa till propositionen.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet anfört:

Sedan Sverige den 2 september 1949 undertecknat en allmän överenskommelse rörande Europarådets privilegier och immunitet, har Kungl. Maj:t tidigare denna dag beslutat att genom proposition föreslå riksdagen att godkänna Sveriges anslutning till överenskommelsen. Angående densammans innehåll får jag hänvisa till bilaga, som fogats till protokollet över utrikes ärendena för denna dag. Ett godkännande av överenskommelsen förutsätter emellertid en ändring i lagen den 10 juli 1947 om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer. I 1 § i sagda lag stadgas för närvarande, att utan hinder av vad eljest i lag eller särskild författning är stadgat Förenta Nationerna, den internationella domstolen samt till Förenta Nationerna anknutna fackorgan jämte personer med tjänst hos eller uppdrag av nämnda organisationer så ock medlemsstaternas representanter skola åtnjuta immunitet och privilegier i enlighet med vad därom bestämts i stadga eller avtal, vartill Sverige anslutit sig. I händelse av ett godkännande av överenskommelsen rörande Europarådets privilegier och immunitet bör tydligen i den nu återgivna lagtexten även Europarådet införas. Detta medför vidare, att uttrycket »medlemsstaternas representanter» bör utbytas mot »medlemmarnas representanter». Enligt artikel 5 i Europarådets stadga har nämligen förutsatts, att ett land, som icke har full suveränitet skall kunna vinna inträde i Europarådet såsom s. k. associerad medlem.

I detta sammanhang torde en ytterligare komplettering av lagen böra ske. Enligt konventionen angående europeiskt ekonomiskt samarbete till vilken Sverige jämväl anslutit sig (prop. nr 257 till 1948 års riksdag) åtnjutes immunitet av organisationen för nämnda samarbete, dess tjänstemän och medlemmarnas representanter. Även denna organisation bör omnämnas i lagen.

Beträffande den internationella domstolen är att märka, att fråga om immunitet och privilegier kan uppkomma även för partsrepresentanter inför domstolen samt andra personer som medverka i förfarande vid domstolen, t. ex. vittnen och sakkunniga. Även detta synes böra beaktas i lagtexten.

Med anledning av det sagda finner jag, att lagstadgandet i fråga bör avvattas sålunda, att utan hinder av vad eljest i lag eller särskild författning är stadgat Förenta Nationerna, organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete, Europarådet och till Förenta Nationerna anknutna fackorgan, medlemmarnas representanter i nämnda organisationer samt personer med tjänst hos eller uppdrag av organisationerna, så ock den internationella domstolen, dess ledamöter och personal samt de som eljest medverka i förfarande vid domstolen skola åtnjuta immunitet och privilegier i enlighet med vad därom bestämts i stadga eller avtal, vartill Sverige anslutit sig. Lagändringen torde böra träda i kraft omedelbart efter utfärdandet.

Utskottet. Under åberopande av vad i statsrådsprotokollet anförts och med hänvisning till utskottets utlåtande nr 5 av denna dag med hemställan om riksdagens bifall till Kungl. Maj:ts proposition om Sveriges anslutning till den allmänna överenskommelsen rörande Europarådets privilegier och immuniteter hemställer utskottet,

att riksdagen måtte med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 juli 1947 (nr 511) om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer.

Stockholm den 18 april 1950.

På utrikesutskottets vägnar:

GUNNAR HEDLUND.

Vid behandlingen av detta ärende ha närvarit:

Se under utlåtandet nr 5.